

l'escala

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 79

DESEMBRE 1986

BON NADAL

VIDA
TRACEL

Sumari

BÚSTIA · FULL OBERT · ENTREVISTA
AMB SEBASTIÀ POCH «TIANET» ·
VIDA ESCALENCA · LECTURA ·
NOTICIARI LOCAL · ESPORT I
LLEURE · FULL INFANTIL · UN XIC DE
TOT · HUMOR · FOTOS ANTIGUES, ...

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F. X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F. X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F. X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabrú — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/ Garbí, L'ESCALA — **D.L. Gi / 287-82** — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/ Pintor Joan Massaner, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/ del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/ Garbí

BUSTIA

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de
llurs autors

Sr. Director:

El motiu d'aquesta carta és poder dirigir-me a tots els lectors cristians-catòlics d'aquesta revista que d'alguna manera participen en l'Església que és a Girona. D'antuvi agraeixo l'atenció per la lectura d'aquestes lletres que volen ser un anunci-informació-invítació.

Cada any se celebren unes Trobades Generals per a Laics a Banyoles. Aquestes trobades són organitzades dins la Vicaria de Pastoral del Bisbat, pel Consell de Laics. En aquests últims anys el propòsit de tots els assistents ha estat anar creant xarxa dins el bisbat per a totes les activitats laiques. Amb aquesta finalitat i propòsit, aquest any el Consell de Laics, abans de la Trobada General de Laics a Banyoles, vol fer unes trobades de laics per zones o comarques.

Què pretenem?

- Preparar la Jornada diocesana de laics recollint preocupacions de cada zona i buscar laics pel Consell de Pastoral.
- Donar a conèixer el Consell de Laics i el Consell de Pastoral.
- Crear relació.

En aquestes trobades de laics per zones també es presentarà la «Proposta Diocesana d'Acció Pastoral» per la Vicaria de Pastoral. Que es proposa, pel curs 1986-87, fer una descoberta realista, a manera de radiografia, de les principals situacions, la majoria de vegades «problemes», amb què ens trobem, que ens preocupen i contra les quals hem de lluitar, a fi de superar-les.

Les trobades per zones seran:

- A l'Empordà el 31 de gener de 1987
- A la zona de l'Interior, s'anunciarà al seu temps
- A la Costa, s'anunciarà al seu temps
- I a Girona ciutat el 16 de desembre de 1986

EDITORIAL

NADAL, CAP D'ANY I REIS

Hi havia una vegada uns «reis» que van portar moltes coses a un nen que, pel que sembla, s'havia portat mol bé.

Entre moltes altres joquines hi havia un tren elèctric, un cotxe telèdirigit, una motoreta automàtica, una colla de figuretes que caminaven soles, una avioneta que semblava ben bé de veritat, una escopeta sideral, una pistola de raigs làser i un piló de coses totes elles ben embolicades i cadascuna dins de la capsa corresponent.

Els pares, per tal de no fer un escampall considerable, van decidir de posar-les totes en una capsa més gran perquè així el nen les aniria traient una a una i qui sap si es pensaria ser un mag que treu tot d'objectes d'un barret de copa com per art d'encantament.

El dia 6 de gener, de bon matí, es va reunir tota la família a la vora de la porta que donava al balcó, on la nit abans s'hi havia deixat una sabata buida i una galleda amb aigua perquè hi beguessin els camells si tenien set (no hi van posar cap plat de garrofes perquè no en van trobar enlloc per més que varen buscar).

La sorpresa del nen, com era de suposar, va ser majúscula. Va obrir la capsa gran desfent un cordill que la lligava, va arraconar el cordill i va començar a treure'n les capses i a desembolicar-les. Les exclamacions i les mostres d'admiració davant de cada nova joquina eren una cosa de no dir. Es mirava cada joquina del dret i del revés. Veia com funcionaven i les apilonava en un racó. Un cop va tenir el piló fet i va veure que no quedava cap joquina per desembolicar, va agafar la capsa gran i el cordill que havia arraconat, va lligar el cordill a la capsa i es va passar tot el matí jugant amb aquella gran capsa que havia contingut totes aquelles joquines noves de trinca que li havien portat «els reis».

I mentrestant, un Jesuset de plàstic, entremig d'un Sant Josep i d'una Verge Maria de plàstic, aixolpugats en una cova de plàstic, davant d'uns Reis de l'Orient de plàstic que li oferien mirra, encens i or (no sabem si també de plàstic), es feia un fart de riure (això si que no era de plàstic) mentre pensava: i per això vaig néixer, ara fa mil nou-cents vuitanta-sis anys, en una nit freda d'hivern, en aquest món de mones?.

A l'hora d'escriure aquesta carta encara no s'ha decidit el lloc de les trobades. Però els interessats poden demanar-ho a la Parròquia corresponent o bé, a la Vicaria de Pastoral-Secretaria (Bisbat-17004 Girona)

Moltes gràcies
Molt cordialment,

Salvador Fornós C
de la permanent del Consell de Laics

Palamós, octubre de 1986

DONEU A DÉU EL QUE ÉS DE DÉU I AL CÈSAR...

Des de que va sortir el primer número de «L'ESCALENC», del qual sóc assidu lector, tinc col·leccionats gairebé tots els exemplars.

M'interessen especialment els articles que fan referència als fets i anècdotes passats i que ja formen part de la història de la nostra Vila. (Felicitats als cronistes que els publiquen amb perseverència).

Confesso que alguns escrits, per manca de temps i perquè certs temes no m'interessen massa, els passo força per alt. Per contra, quan tinc lleure, m'encanta de fullejar i rellegir exemplars d'edicions passades, amb més deteniment.

Així doncs, torna a passar per les seves mans el nº 5 del maig de 1980 on trobo publicat un article de la Sra. Pilar Pellicer titulat «JOSEP M^o FOLCH I TORRES EN EL RECORD». En ell es fan paleses les virtuts literàries del gran autor teatral amb motiu del centenari del seu naixement i en comparteixo totes les lloances que se li dediquen. Ara bé, sota d'aquest escrit hi ha una nota de la redacció que diu, més o menys, que L'ESCALA deu a l'esmentat escriptor la conversió de l'antic «Matadero Municipal» en el bonic xalet de Vista Alegre que és ara.

La persona que va afegir aquesta «cueta» estava mal informada, ja que el que va fer construir aquesta obra fou el seu germà JOAQUIM, decorador, que en la seva professió fou una figura rellevant que deixà bones proves de la seva empremta

professional sobretot en la restauració que féu del castell de PERALADA i que a L'ESCALA, a més de la seva casa «EL GABIÀ», construí també, amb un tipisme molt encertat, les cases d'enfront de la seva anomenades «EL PATI», «EL CARGOL», «VISTA ALEGRE» i «LA TORRE». Una d'elles convertida actualment en un edifici funcional d'un gust, al meu entendre, completament a l'invers del tipisme que donà el Sr. JOAQUIM FOLCH I TORRES al barri de Vista Alegre. (No vull donar cap qualificatiu a aquest edifici car no em considero prou autoritzat per a fer-ho).

Crec que ja quedem poques persones de les que, més o menys, vam col·laborar en aquestes construccions, però encara n'hi ha algunes que poden confirmar la meua afirmació.

Amb tot el meu respecte i admiració envers l'eminent JOSEP M^o FOLCH I TORRES, contradic l'afirmació d'aquell escrit d'un «ESCALENC» ja llunyà i amb la mateixa admiració professional que em mereixé el seu germà JOAQUIM, us prego que «DEIXEU A DÉU EL QUE ÉS DE DÉU I AL CÈSAR, EL QUE ÉS DEL CÈSAR»

V. LL. (Escalenc d'adopció)

NOTA DEL CONSELL DE REDACCIÓ

Referent a l'article **El cementiri vell** de la secció **Hlsant la ploma** de l'Escalenc anterior, hem rebut una fotocòpia d'un certificat expedit l'any 1.979 pel secretari de l'Ajuntament de L'Escala En Brauli Pastor i Gil amb el vist-i-plau de l'Alcalde En Joan Pascual i el segell de l'Ajuntament, en que es fa constar que «... en los últimos quince años el Ayuntamiento de La Escala nunca ha tratado de llevar a cabo el derribo del antiguo Cementerio de esta villa».

CONCURS DE PESSEBRES

Com l'any passat, L'ESCALENC, amb la col·laboració de la Parròquia i l'Ajuntament, organitza el tradicional Concurs de Pessebres.

Contribueix al manteniment de la nostra cultura popular participant-hi! Hi ha premis per a tothom!

Tots els detalls els trobaràs en programes especials.

VI MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENC

Tindrà lloc en les GALERIES MESTRAL des del 27 de desembre d'enguany fins el 6 de gener de 1987.

Hi pot participar **tot escalenc** (de naixement, residència, lloc de treball) **major de 18 anys**.

Les obres (un terme mig de dues o tres, segons tamany i espai disponible) es recolliran en les mateixes Galeries, **els dies 18, 19 i 20 de desembre de 7 a 8 del vespres**.

Per a més informació podeu dirigir-vos a Montserrat Sureda, F. X. Vila i Mitjà o J. M^o Cortal que són els qui l'organitzen. ANIMEU-VOS!

RESPOSTA DEL C.I.T.

Passem a donar resposta a l'escrit del Sr. Saderra, publicat a l'Escalenc del propassat novembre, a la vegada que demanem excuses per no haver-ho fet abans. El seu anterior article ens va passar totalment desapercebut.

Indiscutiblement, si ens atenem a les aparences, es normal que s'acusi de negligència l'oficina de Turisme, en aquest cas C.I.T., per la no inclusió dels festivals de l'Escala a la revista COSTA BRAVA GIRONA, dels darrers mesos d'agost i setembre. Però les aparences son una cosa i els fets una altra. Ens explicarem:

Com vostè sap molt bé, els diferents actes d'animació i altres festes que tenen lloc a l'Escala, son organitzats per diferents entitats locals. Tots aquests actes son programats per una coordinadora patrocinada per l'Ajuntament, la qual es la responsable de la seva difusió per diferents mitjans. A l'oficina del C.I.T., rebem periòdicament aquesta informació de la coordinadora i la posem a disposició de tothom qui ens demana. Al llarg de l'estiu hem rebut trucades telefòniques d'emissores de ràdio, diaris i revistes, -entre elles Costa Brava Girona- demanant aquesta informació. A tots ells s'els hi ha facilitat gustosament.

Hem pogut comprovar que a l'edició de juliol, de l'esmentada revista, la informació de l'Escala hi va sortir completa. També hem comprovat, amb sorpresa, que en el mes d'agost, l'Escala hi ha estat omesa i que en el de setembre, només es fa referència a la Festa Major.

Considerem un encert del Patronat de Turisme, la iniciativa de promoure la publicació d'aquesta revista, la qual omple un important buit informatiu. Observem que la publicitat hi ocupa un lloc important. No havent rebut cap tipus de informació del Patronat, al respecte, ignorem totalment quins son els condicionaments d'aquesta publicació. No disposant dels elements suficients, ens abstenem prudentment de fer-ne cap judici de valor. Tot i aixó, volem remarcar, que hi veiem altres mancances importants per exemple, les de Tossa de Mar i Lloret de Mar -població capdevantera en la promoció turística de la Costa Brava- el que ens fa suposar l'existència d'uns criteris restrictius, a l'hora de publicar la informació sol·licitada.

Nosaltres, per la nostra banda, ja hem fet esment de la mancança en qüestió a l'organisme competent i esperem, al igual que vostè, que el fet no es repetirà la propera temporada.

Ben cordialment.

CENTRE D'INICIATIVES I TURISME L'ESCALA-EMPÚRIES

Ramon Ylla i Heras

JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

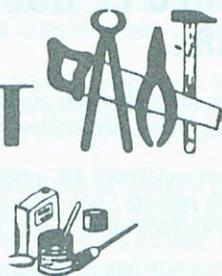
C/ Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/ Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6
Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

L'ESCALA - Tel. 77 10 23

Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
Assessorament jurídic-empresarial - Contabilitats
Gestions de tota mena - Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS
Agent Col·legiat d'Assegurances

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos i mariscs

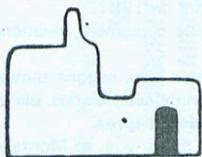
**

HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bany complete / Mit Baderaum
Calefacció Central / Aire acondicionat
Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
Costa Brava (Girona)

Residencial «FLORA PARK»

(PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:

5.200.000'-

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA S.A.

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n
Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SRIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

CARTES DES DE LA SELVA PRIMITIVA (I)

Doctor Nkomo Odhinga
Degà de la Facultat d'Antropologia
Universitat de Bandungu
KIBURUANDA

Benvolgut professor:

Em satisfà comunicar-li que, segons el programa previst, el nostre equip ha acabat el treball de camp sobre els «costums sexuals europeus». Malgrat tot, necessitaríem prolongar la nostra estada per establir unes conclusions que reflecteixin coherentment els fenòmens observats. Per a què pugui advertir la complexitat i l'interès de la feina, li dono un breu avanç d'aquests costums, sense pretendre —ni molt menys— esgotar el tema

Des de l'adolescència els nens reben a l'escola l'anomenada educació sexual. Pel que es veu, abans no passava així i, si és cert el que expliquen sobre el grau d'ignorància dels seus pares en aquesta matèria, és sorprenent que hagin arribat a tenir fills. Als nens, se'ls ensenya que l'instint sexual és una força irrefrenable que no s'ha de reprimir en cap cas, sota pena de patir traumes irreparables. Que fer l'amor, quan s'assoleix la capacitat física necessària, és quelcom natural i bell, i el terme lògic de tota relació sentimental que valgui la pena. D'aquesta manera se'ls inculca el tabú que la virginitat —com l'acné— és una anomalia juvenil que s'ha de superar el més aviat possible.

Al mateix temps, els directius escolars estan perplexos pel nombre creixent d'embarassos de col·legiales, que assumeix proporcions d'epidèmia. En aquest sentit, els europeus reaccionen com la tribu dels urumba, que desconeix la relació de causa a efecte entre activitats separades pel temps. Els responsables asseguren que no comprenen com passa això, ja que a totes les femelles, se'ls proporcionen llibres i fullets minuciosos sobre els mètodes per al control de la natalitat. Al capdavall, el lema de l'educació sexual és «estima i fes el que vulguis, menys oblidar-te dels anticonceptius». També els sorprèn que siguin tan descurades, encara que segons sembla també obliden fàcilment l'ortografia i la tabla de multiplicar. Altres pensen que potser no assimilen bé els fullets, ja que les estadístiques revelen que cada cop més nens acaben la formació escolar sense saber llegir bé.

Quant a la filiació, una diferència notable respecte als nostres costums és que aquí ja no es distingeix entre fills legítims o ilegítims. La distinció essencial és entre fills desitjats i no desitjats. El desitjat és aquell que ha superat amb èxit dues proves eliminatòries: l'anticoncepció i l'avortament. El no desitjat perd els seus drets, no només al cognom o a l'herència, sinó a la vida. Aquest costum recorda el que vàrem advertir en l'estudi sobre els nikai, que sempre sacrificaven el segon fill baró per por que sigui enemic del primogènit. A Europa, la creença màgica és que el fill no desitjat —és a dir, no planificat pels seus pares— és un indesitjable, un intrús que serà infeliç i pertorbarà la pau familiar. Malgrat que està molt extesa, l'origen d'aquesta creença és relativament recent, i molts dels que avui la practiquen no haguessin tingut l'ocasió de fer-ho si les seves mares haguessin pensat el mateix.

L'arrelament d'aquest costum s'explica perquè, gràcies a un gran arsenal anticonceptiu, s'ha aconseguit separar la sexualitat i la procreació. Convençuts que són coses independents, els europeus consideren l'embaràs quasi com una malaltia (les seves estadístiques parlen de dones sotmeses al «risc d'embaràs»). Fins a tal punt els sorprèn un embaràs no programat que moltes dones que es troben en aquest cas es tornen boges i és precis recórrer a l'avortament per preservar la seva salut mental.

En aquest tema de l'avortament les actituds dels europeus són difícils de comprendre per a algú que vingui d'una societat com la nostra. Per una part, gràcies als grans avenços de la Medicina, la mortalitat infantil per malalties ha davallat a nivells ínfims i la mortalitat materna a causa d'embaràs pràcticament ha desaparegut. Els metges diuen que avui dia també el fetus és un pacient, i de fet ja pot beneficiar-se d'intervencions terapèutiques fins i tot en el si matern.

Però si el fetus ha aparegut en l'úter sense haver estat convidat, deixa de ser un pacient per transformar-se en un tumor que s'ha d'extirpar. D'aquesta manera, s'instaura un règim de «apartheid» sanitari: mentre uns metges dediquen tots els seus esforços a tirar endavant els embarassos més complicats, al pis de sota uns altres treballen amb tot l'afany en liquidar els fetus no desitjats, malgrat estiguin perfectament sans. A causa d'aquest costum, la proporció de nens que no arriben a néixer és superior a la dels que moren per desnutrició en el nostre continent.

En propers escrits li seguiré avançant els primers resultats de les nostres investigacions.

El seu devot deixeble,

Bdula Nguandy

(Traduït del swahili per Ramón Moncunill)

L'ENERGIA SOLAR (I)

El Sol

El sol, centre del nostre sistema planetari és una font d'energia fonament de totes les altres que coneixem, és en definitiva, qui dona vida al nostre planeta.

El sol és una estrella que es troba en la seva superfície a una temperatura aproximada de 5.500°C. Al seu interior s'origina una gran quantitat de calor que s'emet cap a l'exterior. Aquesta emissió té lloc a través del fenomen físic anomenat «radiació».

La radiació, doncs, apleix la funció de transportar aquesta energia de forma semblant a com ho fan les ones de radio, televisió o la llum. Totes aquestes ones s'anomenen «ones electromagnètiques».

Aquestes ones emeses pel sol, és a dir els rajos solars, es classifiquen en tres grups:

- Raigs infrarrojos, que transporten un 46% de l'energia.
- Llum visible, que transporten un 47% de l'energia.
- Rajos ultravioleta, que transporten un 7% de l'energia.

Aquesta energia transportada a una superfície de un metre quadrat, situada a l'exterior de l'atmosfera terrestre i orientada perpendicularment a la direcció de la radiació captaria 1.160.000 calories per hora. Aquest valor correspondria a l'energia consumida per un radiador elèctric de 1.350 wats funcionant de forma continuada.

Ara bé, quan aquesta energia arriba a nosaltres un cop filtrada per l'atmosfera i en funció de la zona geogràfica, altitud, època de l'any, hora, contaminació, etc.; fa que l'energia sigui aproximadament de 1.000 wats per metre quadrat.

Tanmateix no tota la potència aconsegueix introduir-se en el planeta ja que un 30% és reflectida cap a l'exterior i la resta un 70% s'introdueix a la terra ocasionant fenòmens com: el vent, les onades, l'evaporació de l'aigua, les pluges, la fotosíntesi de les plantes, l'escalfament de la terra, etc.

CONTINUARÀ

Jaume Salvat

**ANXOVES
DE
L'ESCALA**
MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANULL
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**
Banc Comercial Transatlàntic
L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA
més de 90 oficines a Espanya

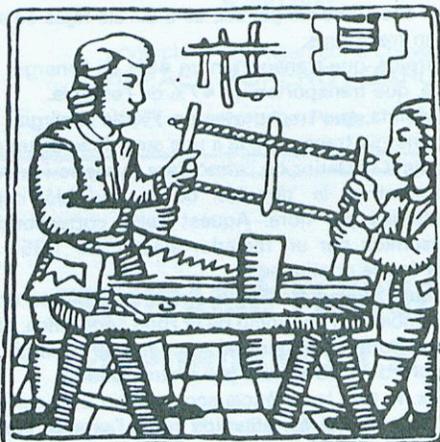

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Víctor Català, 9

L'ESCALA

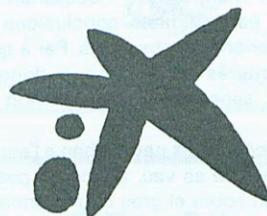

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

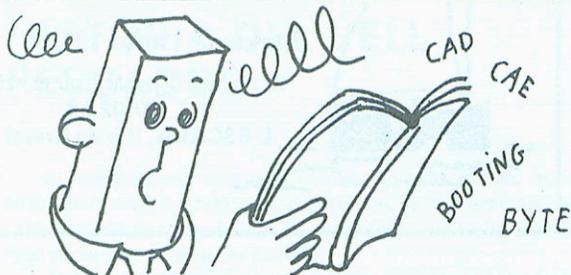
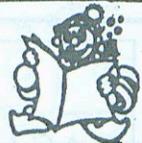

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

L'ARGOT DE LA INFORMÀTICA

Per entrar de ple en el món de la informàtica, qualsevol persona ha d'augmentar el seu vocabulari amb una sèrie de paraules generalment força estranyes. Seria curiós de veure un ciutadà normal entrant en la conversa que mantinguessin dos o més incondicionals de la informàtica; el resultat seria un mal de cap immens i tenir l'extranya sensació que viu en un altre planeta on es parla el mateix idioma però no s'entén el que es diu.

A continuació veurem un miniglossari que ens ajudarà a saber una mica més de què va la cosa.

ALGORISME (algorithm): Conjunt de regles i procediments lògics que descriuen com es pot resoldre un problema en un nombre determinat de passos.

ARXIU: Informació emmagatzemada fora de l'ordinador, en un disc o disquet, en una cinta o en una «cassette».

ASCII (American Standard Code for Information) (=Codi normalitzat americà per a intercanvi d'informació): Forma, molt extensa per tot el món, de representar nombres, lletres i altres símbols per tal de poder-los introduir a través del teclat.

BASE DE DADES: Informació emmagatzemada de manera sistemàtica per tal que sigui més fàcil la seva utilització i actualització.

BASIC (Beginners All-purpose Symbolic Instruction Code): Llenguatge de programació utilitzat per quasi tots els ordinadors personals. Va ser creat en el seu temps perquè fos fàcil d'aprendre i senzill d'utilitzar.

BAUD o BAUDI: Unitat de mesura per calcular la velocitat de la transmissió del flux de dades digital a través d'un canal telegràfic o telefònic, o de connexió de perifèrics. S'expressa en BITS per segon (=bps).

BIT (Binary Digit) (=Digit binari): És la unitat més elemental d'informació. Pot tenir dos valors: 0 i 1.

BOOTING o BOOTSTRAPPING: Càrrega automàtica d'un programa del Sistema Operatiu en el moment d'encendre's l'ordinador.

BYTE: Grup de 8 BITS. És la unitat de memòria més petita que la CPU (=pot recordar o emmagatzemar en la memòria. El seu rang va entre 00000000 i 11111111).

CAD (Computer Aided Desing) (=Disseny Assistit per Ordinador): És l'aplicació de l'ordinador al camp del disseny. Pot ajudar en una gran varietat de projectes, des del disseny de cotxes i circuits electrònics fins a la decoració.

CAE (Computer Aided Education) (=Ensenyament Assistit per Ordinador): Es tracta de l'aplicació de l'ordinador al camp de l'educació. En els països llatins s'utilitzen les sigles EAO.

CARÀCTER: Qualsevol símbol que es pugui representar en un ordinador i que aquest el pugui visualitzar per la pantalla. Inclou lletres, nombres i símbols gràfics.

COMPILADOR: Programa que converteix altres programes, escrits en un llenguatge d'alt nivell com el BASIC -intel·ligible per un programador- en un altre llenguatge de baix nivell anomenat llenguatge màquina -intel·ligible per l'ordinador-.

CP/M: (Control Program for Microprocessors) (=Programa de Control per a Microprocessadors). És un Sistema Operatiu estàndard de molts microprocessadors.

En els propers números continuarem definint més termes correntment usats que ens ajudin a comprendre més bé aquest nou món que s'obre davant nostre.

«LA DONA ÉS UNA JOGUINA» (?)

Dones, dames o senyores: Us està prohibit d'ensenyar qualsevol part del vostre cos menys la cara i les mans; estrictament; sinó, el calabós us sotja. I si, per dissort, fent un gest desventurat, ensenyeu l'avantbraç, us exposareu a que us tallin la mà.

També us heu de vestir homogèniament totes de negre; i si no ho feu, sereu considerades com a renegades. I si treballeu sereu despatxades. El mocador ha de ser també ben negre; ai d'aquelles que el portin blanc, gris o de qualsevol altre color!

Si us pinteu els llavis se us corregirà netejant-vos-els amb draps plens de trossets de vidre per a destrossar-vos la cara.

La presó, per a vosaltres, serà implacablement bestial; els guardians tenen ordre de ser despietats; us pegaran fins a baldar-vos, us violaran sense escrúpols o us torturaran introduint-vos serps en la vagina. Els crits de les supliciades seran gravats i reproduïts per altaveus perquè les altres presoneres ho sentin. En les cel·les, -que són per 10 persones-, sereu 40 i haureu de fer torns per a que cada una pugui dormir una estona. A les que es condueixin bé se les deixarà sortir al pati. I si infanteu en presó, el vostre relluc podrà esdevenir quasi cec perquè a penes haurà vist la llum del dia.

L'adulteri us castiga a la pena de mort amb suplicis.

Heu de ser considerades com un objecte que es pot comprar o vendre i del qual l'home pot apoderar-se. És el marit que decideix si heu de treballar o no.

I com que «la vostra ment és incapaç de comprendre coses complicades» els estudis universitaris us són proscriu; és el marit que us ha d'autoritzar per escrit si voleu estudiar. «No sou considerades com persones sensates» i, per tant, no se us poden confiar càrrecs importants. «Sou mentalment deficientes i emocionals» i us està prohibit d'aprendre el Dret. De totes maneres, si se us deixés exercir professions altament tècniques o intel·lectuals, «seria una càrrega excessiva pels vostres febles cossos». Això sí: les feines pesades del camp o de la fàbrica no us estan pas vedades. O això, o tanqueu-vos a casa vostra.

El cantar us està privat perquè «les vostres veus exciten els homes».

Si treballeu i quedeu encinta, no pretengueu abandonar la feina abans o després de l'embaràs. (S'estudiarà si haureu de seguir treballant durant el part).

Es farà tot el possible per a que no treballeu: «el deure de la dona és parir, fer les feines de casa i preparar la benvinguda del marit quan aquest arriba del treball».

En cas de mort del marit, tots els bens passen sota la custòdia de la família paterna. L'home pot tenir 4 esposes i un nombre il·limitat de concubines; i si una d'aquestes resta embarassada no pot aspirar als avantatges de manutenció.

Això sí: us podeu casar a partir de l'edat de 9 anys si voleu; però mai no heu d'abandonar la llar sense el permís del vostre marit; i si el desobeïu estarà dispensat de nodrir-vos, de vestir-vos i d'allotjar-vos, car «la dona no és més que una joguina».

Si, senyores; aquest règim bàrbar existeix: és la República Islàmica d'Iran. Seria curiós de saber què en pensarien les nostres dones si a Espanya regnés una «democràcia» així; segurament que fins les pedres s'aixecarien suscitant la indignació de la gent femenina així com la irritació de totes les consciències encativades de llibertat.

Ah!, sigui dit tot passant: el dia 17 del passat novembre, el President dels EE.UU, Reagan, malgrat haver certificat rotundament que no negociarà mai amb els terroristes ni amb els règims que hi són implicats, **VA DECIDIR SUBMINISTRAR ARMES A L'IRAN!** Les dones iraneses, les pobres!, tardaran encara més de sortir de llur tràgic servatge.

El fet de què una doctrina esdevingui llei despòtica és tan incitant, que en el proper «Escalenc» em permetré d'acabar-ne l'esplanació.

Saderra

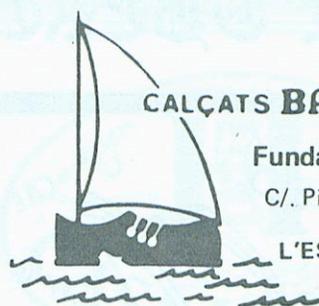
MAGATZEMS **TITUS** S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53
L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI
GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

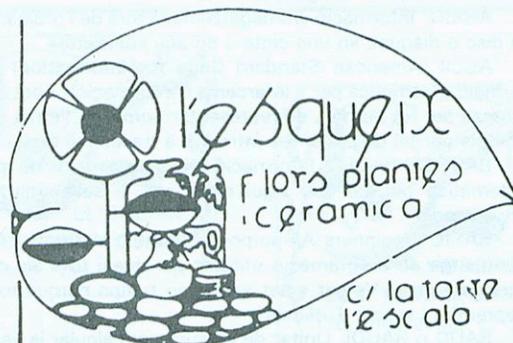
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

CENTRE
D'ESPECÍFICS

ROSA MARIA BALLESTA

FARMÀCIA

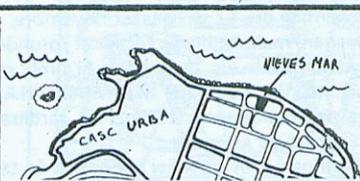
FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

HOTEL
RESTAURANT

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Maritim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS - MOTORS - ACCESSORIS

EVINRUDE

HISTÒRIA DEL VELL PESCADOR

El vell pescador romania estàtic, encarat al blau horitzó, amb una mirada expressiva que abastava, de manera persistent, l'ampla badia que l'envoltava. Es sentia còmode en aquell indret i res no el feia canviar de posició.

Avesat al medi marí, el sol i la brisa adobaren el seu ferreny semblant predisposant-lo a desafiar tots els vents perquè cap no el turmentés.

En repòs absolut, li lleia de pensar i recordar la llunyana joventut que melangiosament havia deixat enrera.

Encara lluitava contra els embats de les ones, malgrat que les seves forces eren malauradament minses i tanmateix hauria pogut ésser fidel fins a la mort a la seva professió, solcant el mar costaner amb la barca o el vell llagut; però la seva edat avançada no li ho permetia, ans quedava obligat a romandre estàtic, simbolitzant el que havia estat, en representació dels seus confreres.

Admirat i homenatjat, seguia el ritme del temps, satisfet del seu representatiu paper, fins que, de cop i volta, desaparegué com per art d'encantament.

L'esdeveniment inesperat suscità els més diversos comentaris en tant que l'absència esdevenia llarguíssima.

Sortosament el vell pescador fou retornat al seu lloc i els qui el contemplaren de nou el veieren quiet, encarat al blau horitzó. Aquell allunyament passatger havia envaït el cor dels qui l'enyoraren i crispat els ànims dels qui es desesperaren.

La fuga momentània tenia raó d'ésser i tothom comprengué aquella absència, encara que el vell pescador no expliqués res del seu fugaç viatge. S'atenia tan sols a romandre quiet en el seu lloc, airejat, assolellat i escumejat per les gegantines ones del solidari mar que tantes vegades havia solcat.

Novament es mostrà plàcid i airós com si res no li hagués passat i així restà temps i temps complaent amb la seva compareixença a coneguts i estranys.

Immòbil i encarat al blau horitzó, el vell pescador seguia essent un símbol representatiu del seu gremi, quan, tot d'una, la sorpresa de la segona desaparició esclatà sobtadament. Hom veié que ja no hi era; havia anat eclipsant-se misteriosament. Aquesta vegada ningú no coneixia el seu parador i els comentaris dels fets eren incerts i divagants.

No per això el temps es deturà i el lloc reservat al vell pescador restà trist i solitari, en espera de recobrar-lo perquè continués honorant la seva professió.

Havent passat un temps, el vell pescador, enyoradís de la seva terra, fou instal·lat de nou al seu antic refugi, encarat al blau horitzó. Però... des de llavors no és el que era malgrat no haver canviat la fesomia.

Actualment ja no vol desafiar els vents ni les ones i desconfia de tothom. Aquella il·lusió que el mantingué viu s'ha esfumat. És sols una reproducció que manca de les virtuts peculiars de l'original; res més que una rèplica frígida i atemorida que resta a l'expectativa d'una possible propera desaparició.

I, resignat, segueix romanent estàtic, encarat al blau horitzó, amb una mirada poruga que ja no abasta, de manera persistent, l'ampla badia que l'envolta. No se sent còmode en aquell indret, ni és segur el seu emplaçament.

Què serà d'ell en el futur?

Jo, particularment, desitjo al vell pescador un esdevenidor propici i una interminable estada al seu lloc, encarat al blau horitzó i vull confortar-lo oferint-li un senzill homenatge en senyal de respecte i admiració.

Per a tu, vell pescador, la primera part de la tan acceptada havanera que honra la teva professió: VELL PESCADOR

*Vell pescador que se'n va anar
a viure molt lluny del seu mar,
sentat al sòl d'un vell carrer
cantava un vell vals mariner.*

Tenia barca, tenia fills,

*tenia molta força a les mans
per anar a pescar amb il·lusió:
i veure el sol sortir a l'horitzó.*

*Quan tot de cop se li acostà un infant:
Digues-me tu que hi has estat
com és aquell teu mar.*

*El mar és bo, el mar és blau,
el mar és calma i és temporal.*

Pilar Pellicer de Gispert

TU

II

Avances frenètic,
no pots ni reflexionar.
Com l'aiguat,
t'emportes els camins mil·lenaris,
enderroques les antigues parets,
arrebasses ceps i pins,
anegues els camps amb ciment...

Quan torna la calma
no es pot passar en lloc.
Tot ha quedat ple de tanques,
una capa d'asfalt
omple el fresat camí.

Només t'ha resistit
la vella figuera
que sola, a la tardor,
rega l'asfalt
amb ses dolces llàgrimes,
augurant l'hivern que t'espera.

Hetres

TU

III

HIVERN

Quan la neu de la llunyania
 glaça el meu ferit cor,
l'escalf del teu record
allarga ma lenta agonia.

PRIMAVERA

Sento la crida que em desvetlla.
Ta pell, tota una flor,
ja m'atrau amb l'olor.
I jo, enfebrit, et veig més bella.

ESTIU

Ma plenitud total esclata,
escampant sa dolçor.
I ja em ve la por,
de que el somni s'acabi ara.

TARDOR

Lentament s'apaga la brasa,
no crema sa calor,
i tal com fa l'amor,
s'adorm, i mentre, el temps passa.

Hetres

CONVERSA AMB...

En Sebastià POCH i CALLOL, «Tianet», un pescador que ha combinat la seva feina en el mar amb una altra feina que hi està relacionada i que s'ha convertit en una tasca artística com és el fer nusos

L'Escalenc.— Quin any va néixer?

Tianet.— L'any 1916, al carrer Canyet. El pare es deia Pere Poch i Fàbrech i la mare Miquela Callol i Moner.

L'Esc.— De què feia el vostre pare?

T.— El pare era pescador i la mare també venia de família de pescadors, tots dos eren d'aquí a l'Escala.

L'Esc.— Sou fill únic?

T.— No tinc una germana, la Pepita

L'Esc.— Vós, què va fer de petit?

T.— De petit, a dotze anys, ja vaig anar a pescar. Un dia, vaig dir-li al meu pare: «Jo voldria venir en mar». Ell em va dir que era massa jove, que esperés un parell d'anys més i que continués anant a l'escola. Però jo volia anar en mar. Així va ésser com vaig començar a anar-hi, a la mateixa teranyina que anava el meu pare. I, el que jo no podia fer, perquè era petit, el pare m'ho feia. Al cap d'un any d'ésser allà amb ell, vaig veure que el pare anava reventat, perquè havia de fer el meu treball i el seu, i li vaig dir: «Pare, m'en vaig a una altra teranyina». La primera teranyina on vaig anar, amb el pare, era la del «Guallo», la segona era d'en Crispí, que de mal nom li deien la «Carbonera», ja que en Crispí venia carbó.

L'Esc.— Recordeu algun mestre de l'escola que haguéssiu tingut?

T.— Recordo el Sr. Pepet, el Sr. Alsina i el Sr. Agustí. Jo vaig anar amb tots tres. Els últims anys estàvem davant de la Sarfa, a l'escola de l'Ave Maria. Hi havia el Sr. Pepet a baix, el Sr. Alsina al mig i el Sr. Agustí a dalt i passàvem de l'un a l'altre.

L'Esc.— Recordeu alguns companys de la vostra edat?

T.— Erem molts, és molt difícil, fa tants anys..., però recordo en aquest moment l'Amadeu Quintana, ell va anar més temps a col·legi que jo, fins als 14 o 15 anys.

L'Esc.— Després de la «Carbonera», on va anar?

T.— Després, a l'hivern, anàvem a la barcada, al sardinal, i a l'estiu anàvem a la teranyina.

També hi havia els bous, jo no hi vaig anar mai; les de vela eren les barcades, i les barques grosses, el que ara són vaques, en dèiem bous, eren dues barques, una parella... Això quan encara no hi havia motors.

L'Esc.— A quin any va fer el servei?

T.— L'any 36, quan va esclatar la guerra. Si no hagués estat la guerra no hauria fet el servei. Vaig anar a Cartagena i d'allà ens van portar a Guadix, a la província de Granada; de Guadix vam anar a Colomera, també província de Granada. I hi vam estar un temps, però més tard ens van tornar a Cartagena, i hi vaig estar fins que va acabar la guerra.

L'Esc.— Acabada la guerra què va fer?

T.— Acabada la guerra cap a casa i en mar... Quan va venir el temps de l'arròs anava a collir arròs, i feiem seguir les

dues coses... De dies l'arròs i de nit el mar.

Mireu, a l'estiu tothom es guanyava la vida, però l'hivern era de més mal passar, hi havia dies de mal temps i no hi havia els motors que hi ha ara... I quan venia la lluna plena, que estàvem cinc o sis dies en terra, llavors anàvem al tresmall.

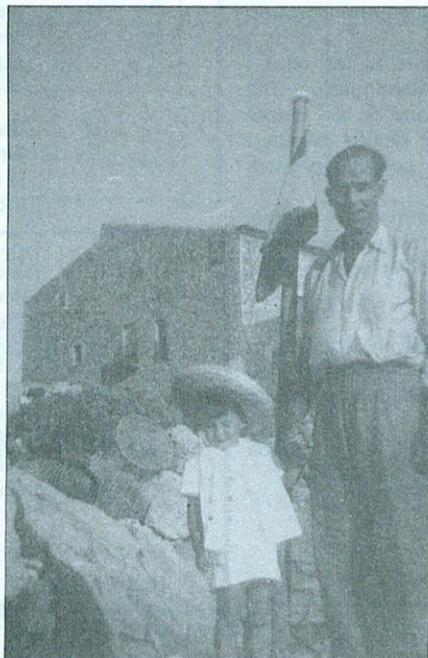
L'Esc.— Com va ésser que comencéssiu aquesta vostra afició pels nusos?

T.— Mireu, durant uns anys vaig anar a fer concursos de nusos. Anàvem per tota la zona marinera de les nostres comarques. A Roses, l'Escala, l'Estartit, Palamós... i així vaig començar a agafar afició amb els nusos... El primer concurs en el qual vaig participar recordo que va ser a Sant Feliu de Guíxols, i hi vaig treure el segon premi.

En fer l'edifici nou de la Confraria de Pescadors, vaig fer un quadre de nusos i el vaig regalar al Pòsit, a tothom li va agradar molt, llàstima que s'hagi malmès!... Passat un temps vaig fer aquest que veieu aquí a casa, i sempre n'he anat fent un o altre...

L'Esc.— Ens voleu explicar alguns d'aquests nusos del quadre?

T.— Mireu, el nus corredor serveix per estrènyer, s'hi passa una corda i quan estires queda clòs. En mar servia de manera provisional, ja que un cop en terra féiem el més adient segons les necessitats, una entolladura o una gasa.

A la barcada serviren: el nus de senyal i la margarida de senyal, entre altres.

El barrilet i la pinya són un xic complicats de fer, s'han de practicar una mica. La pinya servia de defensa, perquè les embarcacions no piquessin entre sí, no s'estellessin, i el barrilet es feia servir per posar als remos. Quan l'estrop que aguantava el rem, per vogar, era massa gastat, hi posàvem un barrilet clavat amb dues puntes i així el rem no passava per ull.

Ara ja no s'utilitza i molts no el saben ni fer.

L'entolladura curta es feia amb uns caps que no havien de passar per pasteques ni anelles. A les anelles s'hi posava l'entolladura llarga. A les pasteques i als palanquis l'entolladura curta no s'hi podia fer perquè era massa botida i s'hi feia l'entolladura llarga.

Abans es feien molts nusos perquè s'havia d'aprofitar la corda al màxim, ara no, si la corda és vella se'n compra d'altra... ara hi ha més diners...

Els nusos més normals eren el nus pla i el nus mariner, a aquest últim de mal nom se li deia nus de porc. El nus pla és un nus bonic i correcte. Si a la corda hi havia una falla i això passava mentres erem en mar s'hi feia un nus pla i quan s'arribava en terra, s'hi feia una entolladura o el que calgués...

La margarida es feia quan un cap fallava, és un nus correcte i fort, però també provisional.

Un altre nus és l'ull de poll, aquest també s'utilitzava molt.

També hi ha el que en dèiem cony de vaca; si en dues cordes s'hi fa una

entolladura pels dos cantons al mig queda el cony de vaca. Feia quasi el mateix servei que la margarida.

Altres nusos són: la mitja clau, el nus de corbata i el de guia... El nus d'enflonc és per la vela, per hissar les antenes de la vela; la volta per cap, la volta de calafat... El gassa de mà doble i el gassa de mà senzilla també eren de molta utilitat i es feien servir molt, en canvi el nus de guia, l'escanya gasses i l'Esquill són de menys utilitat en mar.

L'Esc.- Quina altra feina relacionada amb la confecció de nusos heu fet?

T.- He muntat moltes barques, les que actualment hi ha al port quasi totes han estat muntades per mi... Ara ja no tant... Quan dic muntar vull dir que faig les entolladures de les barques perquè no toquin en terra. També faig les entolladures de les boies.

L'Esc.- Quin tipus de corda feu servir?

T.- El cànem és la que va més bé. Però actualment ja no se'n troba perquè la

feia en Joan Callol i ara ja ha plegat i s'han acabat les existències. La que hi ha ara és una corda més massissa, té més volta, perquè és feta a màquina. I és de més mal treballar.

L'Esc.- Encara aneu en mar?

T.- Sí, mireu, si avui fa bon temps potser encara aniré al calamar, en realitat ja hauria de ser a la Clota.

L'Esc.- Quan us va casar?

T.- Per la guerra ja festejàvem. I ens vam casar l'any 1941. En casar-nos ens van dir si volíem tenir cura de la Casa Gran, i hi vam anar. No cobràvem pas sou, però tampoc teníem feina, només havíem de guardar la casa. El pare de la meva dona tenia cura dels cavalls de muntar que tenien els Srs. Brundel. El propietari de la Casa Gran tenia molts títols, es deia Carlos de Miguel, i era Marquès de Brondel, Baró de Púbol i també era vescomte.

Hi vam viure divuit anys a la Casa Gran, fins que el Sr. Brundel la va vendre. Era una casa molt gran, amb un escut a la porta, hi havia moltes armadures i antiguitats, encara que durant la guerra els milicians ho van fer malbé tot...

El Sr. Brundel era el principal accionista d'una companyia de cotxes de línia que aquí a l'Escala es coneixia pels cotxes d'en Brundel; recordo que alguns d'aquests cotxes es guardaven al pati de la Casa Gran tot i que l'administració era als baixos de Can Maranges.

L'Esc.- De qui en va aprendre?

T.- L'afició! tota la vida que m'han agradat els nusos, i en començar a fer els quadres encara hi vaig agafar més afició. Vaig anar recordant més nusos i d'altres, com la volta per cap i la volta de calafat, els vaig treure de llibres.

L'Esc.- Quants quadres de nusos heu fet?

T.- Ail, molts... potser trenta o quaranta, no ho sé... Hi passo l'estona, a l'hivern, quan fa malt temps. Ara tinc nusos per muntar uns quatre quadres.

N'he venut fins i tot a l'estranger i arreu de l'Estat Espanyol. N'he venut molts, però també n'he regalat molts.

Ara ja s'ha acabat. Aquests quadres s'han comercialitzat i n'hi ha de tota mena a les botigues. Tot i això és una cosa que val molts diners perquè s'hi passa molt de temps... moltes hores... Hi ha quaranta quatre o quaranta cinc nusos a cada quadre.

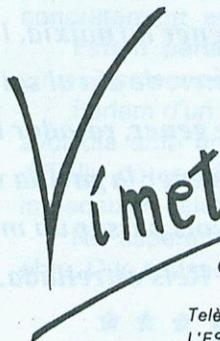
Rodoma

SASTRERIA

Vilabrú

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímnet

C/. Empúries, 19
C/. Calvari, 20
Teléf. (972) 77 01 85
L'ESCALA (Girona)

- Mobles
- Articles Bambú
- Decoració
- Cistelleria
- Regals
- Bosses

LLEGENDA DE L'ARBRE DE NADAL

Ja fa molts anys, la bona voluntat i la innocència d'un nen fou l'origen i motiu d'un dels ritus més bonics que es celebren el dia de Nadal.

Per tal de poder obsequiar els seus pares en aquesta diada, va baixar al poble amb l'únic tresor que tenia: un formós avet. Pensava vendre'l a alguna família d'allí que volgués guarnir la casa amb ell. Trucà de porta en porta, per tot el poble i per les masies del voltant, però tothom se'l treia de davant, dient-li:

— No, no volem cap arbre per a fer lluir el Nadal. No veiem per què, un arbre ha de ser un guarniment nadalenc.

Desencoratjat, va haver de caminar encara molt sota el pes de l'arbre i de la gana, que cada cop es feia més feixuga i, amb les butxaques buides tornava a casa seva. Però, cansat, s'assegué a l'entrada del poble, deixant-se aclaparar per la tristesa del desengany.

Tot mirant-se el poble, va veure que, cap al vespre hi havia un moviment de gent. Sentí tocar la campana de l'església una mica a les afores, cridant el poble per a la Missa del Gall. Observà com totes les famílies van prendre fanalets i els encenien per tal de donar llum i joia a aquella nit.

Quan va veure a tothom carregat amb els obsequis i els paquets que regalarien després de la missa, va dir a l'avet:

— Ja veus que els homes no et volen, amic meu, però jo sé

d'algú que sí et voldrà... T'oferiré al Nen Jesús!

La gent era molt lluny però sense pensar-s'hi més es carregà l'avet a l'espatlla i se'n va anar darrera d'aquella cua de llums, que cada vegada es deia més petita, puix que l'avet era cada cop més feixuc, tan feixuc que a la fi el nen, vençut per l'esgotament, es va aturar sense poder donar un pas més.

Bé prou que els seus pares li havien recomanat que, sobretot, no reposés damunt la neu, perquè podria morir congelat... Però ell, sense pensar-s'hi, com que estava cansat, s'estirà damunt el blanc mantell i amb el cap recolzat a l'avet s'adormí.

Aleshores succeí la marevella: l'avet tornà a arrelar-se i va créixer, va créixer, fent-se més gros que mai. L'avet més majestuós de les muntanyes era allí, i entre les seves branques, com entre els braços acollidors d'una mare, hi havia el minyonet, preservant-lo del gel de la nit.

Acabada la missa del gall, tota la gent sortia de missa cantant i rient, però es van quedar sorpresos en veure una forta resplendor que sortia del mig del bosc.

En acostar-s'hi van reconèixer l'avet i el minyó. Tothom s'emocionà molt. I sense dir mot, cadascú anà penjant en les branques d'aquell arbre els obsequis, els paquets i els llums que duïen i, fent rotllana al seu voltant, es van posar a cantar cançons nadalenes, tots encisats per aquella dolça pau de la gran nit.

I des d'aquell Nadal, tothom té a casa seva, en aquestes diades, un arbre de nadal i li pengen els obsequis, les joguines i els llums, i li canten cançons per a recordar sempre la generositat d'aquell noieta que havia ofert la cosa que més estimava i que els homes no volien, al Nen Jesús.

Refranys populars

Si d'hivern trona, l'anyada és bona.

Hivern gelat, poca palla i molt blat.

Pel desembre i pel gener, no siguis matiner.

Per Sant Tomàs, qui no té llenya li tremola el nas.

Desembre tremolant, bon gener i millor any.

Pel desembre calor, porta mal pitjor.

Per Nadal, qui res no estrena, res no val.

Per Nadal i Sant Esteve, cada u a casa seva.

La perdiu i la dona, per Nadal són bones.

Per Nadal, cada ovella al seu corral.

Qui es vol fer ric per Sant Miquel, per Nadal no veu el cel.

De Nadal a Sant Esteve durarà la bondat teva.

Si l'any se'n va rient, bon any vinent.

Per Sant Silvestre, un any se'n va i un altre en resta.

Si el gener no naixia, l'any no s'acabaria.

Pel gener, de dia al sol i de vespre al braser.

Gat de gener, ratador i mioler.

Si pel gener la gavina va per l'horta, fes foc i tanca la porta.

Si no vols passar un mal any, no et casis per cap d'any.

Nit de Reis estrellada, any de vi i de llocades.

EL NADAL DEL POBRE

Diu el refrany que solament ens recordem de Santa Bàrbara quan trona. I, malauradament, sol ésser així.

Ens recordem d'anar al dentista quan el queixal ens fa mal, tot i que sabem que la boca és quelcom del qual sempre hem de tenir cura.

Igual podríem dir de la gent necessitada, dels pobres, dels desvalguts. Sabem que n'hi ha tot l'any, que sempre necessiten de l'ajut material i moral del proïsme, però només ens en recordem en determinades diades.

I quina diada més escaient no és la del Nadal per a recordar-nos de la gent que no té prou o gens per a viure!

No hauria d'ésser així però, malauradament, hem de reconèixer que, malgrat admetre que els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any és Nadal per a fer bones obres, sols es parla dels pobres quan s'acosta el vint-i-cinc de desembre.

Almenys, és el que se solia fer d'una manera oficial i pública encara no fa molts anys, quan després de la guerra civil es començà a organitzar el que s'anomenà la «Campanya del Nadal».

Uns quants dies abans, en el Diari de Girona Los Sitios i en els setmanaris que es publicaven a les poblacions més importants de la província, com Figueres, Olot, Banyoles, etc..., apareixien unes llistes molt llargues de donants per la Campanya de Nadal.

Els anònims solien ésser molt pocs, ben comptats. A ningú no li desagradava, però, que es conegués el seu gest. Tota la província se n'assabentava.

Es tenia per costum, també, de posar el nom de les principals firmes comercials, entitats bancàries, gremis, col·legis professionals, claustrats de professors, etc.

Les quantitats donades oscil·laven, la majoria, entre cinquanta i cinc-centes pessetes, si bé anaven creixent a mesura que passaven els anys i anava augmentant el nivell de vida.

A les poblacions més petites també es feia la Campanya de Nadal. De pobres, no solament n'hi havia a les ciutats. La necessitat es deixava sentir pertot. Però el sistema de la Campanya no era el mateix.

A l'Escala, per exemple, l'anomenàvem el «Nadal del Pobre». Com si de Nadal no n'hi hagués solament un, tant pels pobres com pels rics, pels savis, pels ignorants...!

El llenguatge és, a voltes, dur, descarnat, humiliant.

Uns quants dies abans del Nadal, l'algtzrir passava una salutació de l'Alcalde als comerços i famílies més benestants de la població, demanant la col·laboració econòmica per a destinar-la a la «Campanya del Nadal», nom amb el qual era també coneguda oficialment a l'Escala.

Alguns dies després, el mateix funcionari tornava a passar per cadascun dels establiments

on havia lliurat l'escrit de la primera autoritat local per a recollir la quantitat que aportaven a la campanya.

La gent solia respondre. Les Festes Nadalenques inviten a ésser generoses. El gest era molt més meritos, perquè, almenys aquí, els noms dels donants no apareixien publicats enlloc. Pressuposava, per tant, que el donatiu no es feia per a ésser ben vistos.

Els únics que n'eren sabedors eren el propi algtzrir i la gent de l'Ajuntament.

Amb la quantitat rebuda i la que hi posava l'Ajuntament es compraven mercaderies de primera necessitat, sobretot llegums secs, a més d'oli, sucre, farina, arròs, etc.

No s'oblidava que era Nadal i, per consegüent, es tenia en compte d'adquirir torrons, de classe més aviat ordinària, xampany d'aquell que, en destapar-lo, no espantava ningú, i els clàssics tortells.

Amb tot això es feien lots, tots iguals, i a la vigília de Nadal, unes hores abans de la Missa del Gall, es repartien a l'Ajuntament, a les famílies més necessitades de la població.

Rebre donatius en aquestes circumstàncies no sempre agrada a tothom, més que per l'esperit de rebuig i d'ingratitude, per la humiliació i vergonya que pot suposar haver d'acceptar una situació diferent de la majoria.

Per això alguna vegada passava que algú no acceptava el present, i a d'altres, se'ls veia que anaven a l'Ajuntament de la manera més dissimulada possible.

La seva postura era comprensible, dispensable. Situacions familiars momentàniament difícils, manca de treball, malalties, gent gran abandonada dels familiars, etc.

No obstant, tots tenien dret a recordar que era Nadal, almenys, aquesta era la intenció dels organitzadors del mal anomenat «Nadal del Pobre», els quals, de fet, no volien molestar ningú sino tot el contrari, procuraven fer-ho de la manera més natural possible.

L'Obra Parroquial de Sant Vicenç de Paül, per la seva part, feia també els possibles per a fer arribar l'alegria del Nadal a les famílies més necessitades de la població. En la mesura de les seves possibilitats procuraven ajudar les llars més pobres de la vila, al llarg de l'any i, més concretament, en les diades nadalenques.

Estem parlant de necessitats passades, de situacions econòmiques difícils d'una altra època.

Parlem d'un ahir ben a prop, que es fa present avui dia amb unes necessitats i situacions prou difícils, potser d'un altre ordre, però que també impedeixen celebrar en bona harmonia el Nadal.

No esperem que ens imposin fer una bona obra. Que cadascú sigui generós a la seva manera.

HISSANT LA PLOMA

LA FRANCISQUETA DE CAL BOTER

L'encert d'un dia vora el mar m'hi ha fet pensar, en la Francisqueta, en la seva mirada llesta i encuriosida quan mirava el carrer Nou per darrera la finestreta del menjador de casa seva. Era de complexió feble i de poca alçada. Ja de petits havíem jugat junts a la plaça de la Vila amb ninos de drap i cartrons que ens donava el noi de Ca l'Adroguer.

Era un dia com avui. En despertar, el primer que vaig veure va ser el carrer enxarolat i regalims de pluja baixant de les canonades. El Sol era a l'horitzó. En el cel es perfilava l'Arc de Sant Martí amb uns colors esplèndids. En aquell temps, jo ja treballava d'aprenent a la impremta de Cant Robert Surroca. De vegades, venien els obrers de la fàbrica de suro i els treballadors del moll i parlaven amb l'amo. S'estaven hores i hores al seu despatx. Jo només agafava paraules com reivindicació, lluita obrera, vagues... Uns dies més tard, em feien portar un paquet a casa d'en Pep. Sempre era així. Mai vaig saber què hi havia dintre. Mai, fins que aquell dia, quan duia un dels esmentats paquets, vaig veure uns homes parats davant la casa d'en Pep. Estaven a l'aguait. El més alt em va mirar amb ira. Semblava que em deia «acosta't i veuràs!»... i aquells ulls sangonosos i irritats... No sé, el cor em va dir que hauria d'esperar que marxessin aquells homes. Vaig entrar a un portaló que hi havia al costat mentre decidia qui pujaria al terrat fins que aquells dos fossin fora. Encara tenia al cap els ulls d'aquell home i, amb les presses, vaig rodolar escales avall i el paquet se'm va desfer, i un munt de papers s'espargiren pel terra. Eren octavetes que convocaven els treballadors a una vaga general per reivindicar sous més elevats i menys hores laborals, així com també una millora cultural de la classe treballadora. Vaig recollir els papers. Aquells homes, cansats d'esperar no sé què, marxaren i es perderen tres carrers més avall. Llavors, en Pep anà a la porta, veié que no hi havia ningú i deixà sortir en Rogeli de Can Solés, en Pitu Aliu, en Joan i tres d'altres que no coneixia. Era una reunió clandestina. Vaig tornar a mirar els papers, la vaga era pel vint-i-sis, faltaven, doncs, quatre dies, i el lloc de trobada era el moll.

Li vaig portar els papers.

La Francisqueta de petita era molt entremaliada. Però, em sembla que era quan tenia catorze anys quan em vaig adonar que l'estimava més que a una amiga. Llavors, ja no jugàvem plegats; anava amb unes amigues xafarderes i antipàtiques que es fotien de tothom que els passava pel costat: «Has vist quin xicot més ben plantat? És de...» Jo, sempre vaig tenir la certesa que ella em veia amb bons ulls. Per la Festa Major vam ballar plegats cada dia, i posteriorment ens veïrem cada diumenge a la tarda al Passeig. Ens assèiem en un banc i parlàvem, ella, dels seus avenços en brodats; jo, de la meua feina a la impremta. Ni ens adonàvem que s'estava produint un canvi en el nostre entorn, ni ens n'adonàvem...

L'endemà, als carrers i places s'hi feien grups petits que enraonaven amb veu baixa. La Guàrdia Civil era a prop, però només podien sentir el «xiuxiuejar dels grups, com resant el rosari. Es flairava quelcom indescriptible en l'aire. Un estat de tensió i impotència acumulada... Els guàrdies estaven nerviosos... Els avis deien que la guerra era a prop.

Jo i la Francisqueta ens vam veure el diumenge a la tarda. Era el seu natalici i li vaig regalar un llibre de Mossèn Cinto. Li agradava molt llegir a la Francisqueta, sobretot poesia. Va ser la primera vegada que li vaig fer un petó, a la galta, és clar; ella, va baixar els ulls avegonyida i em va dir que era l'obsequi més bonic que li havien fet mai. Aquell dia vam seure al segon banc del Passeig. La seva mare va venir al cap d'una estona i ens va dir que havíem d'anar a casa, que es respirava mal ambient i que havien agafat en Pep, el noi de Ca la Marieta.

Vaig anar a la feina amb recança. Era dilluns vint-i-sis. En arribar en «Risquet», ens va dir que el moll estava ple de gom a gom i que s'hi podien coure ous de la calor que hi feia. La majoria dels obrers -deia- vesteixen mocador al coll i n'hi ha alguns que porten armes. Ho sé perquè m'ho ha dit el noi d'en Simon que en té una. L'ambient està molt caldejat. La Guàrdia Civil està a l'aguait i espera la més mínima per saltar damunt els vauquistes amb les armes a punt. Mireu! des d'aquí es veu el moll. Els guàrdies volen desallotjar la concentració, sembla que els dispersen. No, hi ha un grup que no volen marxar. Guaita! Els guàrdies obren foc! Déu, però, què fan?...

La gent corria espavorida, cridava i protestava pel seu dret de manifestar-se pacíficament. Al cap d'uns minuts no hi quedava ningú al moll. Ningú que es mogués, vull dir, perquè a terra es veien cossos d'homes ferits o morts. Els guàrdies s'hi van acostar. Eren morts. Em va semblar que hi veia en Rogeli de Can Solés ajagut allà, enmig d'una bassa de sang.

La Vila estava de dol!

Teníem notícia que arreu es produïen fets com aquest, la revolta era imminent. L'intent de proclamar i consolidar la República Catalana seria un fracàs; llavors, el triomf del Front Popular... La Guerra!...

Maleïts records! Són records tristos, que fant mal al cor. La Guerra es va endur molta gent estimada. Massa gent estimada... Se me'n va emportar la Francisqueta. Sí, un dia que anava a buscar farina i sucre amb els cupons que li havia donat la seva mare, va ensopegar-se enmig d'un bombardeig. No va tenir temps ni d'amagar-se. Allà, vora un portal verd, va quedar a terra. Ni semblava morta; dormia, vaig dir-me... Sí, la meua Francisqueta va morir a la guerra del 36.

Mont-Recova

AIRSA

AÏLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.

XARXA
CULTURAL

Ramón Turró, 3 - 2n, 3ª - Tel. 21 46 88
17001 GIRONA

Llibres, música, artesanía, joguines, perfums, bona taula... tot en català. Viatges, cursos, Fons d'Art, Premi d'Assaig, conferències, actuacions musicals.

ESCALENCES: Vos visitarem ben aviat. Gràcies per la vostra bona acollida. Feu-vos adherent!

UNA CULTURA EN MARXA PER TOT UN POBLE

NOTA PRÈVIA

En encetar el NOTICIARI LOCAL del present mes de desembre, hem de fer palesa, una vegada més, la poca predisposició i manca de col·laboració a fer-nos arribar i tenir accés a les actes dels Plens Municipals, tot i que s'havia promès que lliurarien a mesura que s'anessin formalitzant. Són moltes les dificultats que hi trobem en quelcom tan simple com és donar l'encàrrec a qui correspongui de portar a la redacció de «L'Escalenc» o a qui signa aquesta secció les còpies de les esmentades actes.

Al cap i a la fi, no ens mou cap altra intenció que la de poder oferir als lectors de L'Escalenc un servei d'informacions relatives a les decisions i acords presos que afecten a la nostra vila i de les quals pensem que tots els escalencs tenen dret a estar assabentats.

Donat que les poques actes que ens arriben, després d'anar personalment a demanar-les no poques vegades, ho fan amb un retard considerable, és per aquest motiu, entre d'altres —especialment, l'inevitable espai de temps entre la redacció del Noticiari i el moment de l'aparició de la revista—, que es publiquen algunes notícies —ho reconeixem— amb poca actualitat i, més d'una vegada, desfasades.

ALGUNS ACORDS DEL PLE MUNICIPAL DEL 28 D'OCTUBRE

En el Ple Municipal del dia 28 d'octubre, es prengueren, entre d'altres, els acords següents:

— Prorrogar els contractes laborals als següents agents de la Policia Municipal: Manuel Caballero, Antonio Buéno i Lluís Ramió, pel termini d'un any; i a Dídac Basanta, Alonso Caballero i Joan Puignau, pel termini de sis mesos.

També en relació a la Policia Municipal, direm que s'acordà convocar oposició lliure per a la provisió en propietat de quatre places de guàrdies de la Policia Municipal, vacants a la plantilla del personal (grup d'Administració Especial, subgrup de Serveis Especials).

— Imposar contribucions especials obligatòries als propietaris de béns immobles situats als carrers objecte de les obres que es relacionen per a finançar en part el seu cost, atès que són persones especialment beneficiades per la realització dels projectes, i determinar el cost repercutible de les obres, amb el següent repartiment:

- Urbanització carrer Gregal. 10.321.995 ptes.
- Urbanització carrer Garbí. 4.281.561 ptes.
- Urbanització carrer Puig Borrom. 5.150.565 ptes.
- Urbanització carrer Ribalta i Passatges i Plaça Muntanya Blanca. 4.154.697 ptes.

Al mateix temps, s'acorda fixar, una vegada atesos els interessos públics i privats concurrents, en un 90% el tant per cent del cost de les obres indicades, finançat mitjançant contribucions especials, i en un 10% el tant per cent que suportarà directament l'Ajuntament.

— S'acordà per unanimitat ratificar els compromisos d'auxili per a l'execució de les obres compreses en el Projecte de «Sanejament de la platja de Montgó», en els termes municipals de Torroella de Montgrí i l'Escala d'un pressupost total de contractació de 77.497.654 ptes.

— S'aprovà com a preu cert de l'adquisició del Camp de Futbol, emplaçat al Camí Ample s/n, al Sr. Caietà Bigarós Payet, el de 34.800.000 pessetes, que seran previstes en els pressupostos municipals.

— Prorrogar el contacte laboral temporal a l'Assistent Social, la Sra. Maribel Pont Coldecarrera, amb efectes a partir del proppassat 10 de novembre i pel període de tres mesos. I procedir, amb efectes de primer de gener, a la revisió de les retribucions.

OPOSICIONS PER A COBRIR PLACES VACANTS

En la sessió municipal ordinària del 5 de novembre s'aprovà la llista d'admesos a les oposicions que s'han de celebrar per cobrir les places d'auxiliar d'administració general i d'assistent social.

Les dades per a la celebració d'aquestes proves varen ésser fixades per als dies 18 i 19 del present mes de desembre.

I en un proper número, procurarem donar-ne els resultats.

L'ESCALA S'ADHEREIX A LA MANCOMUNITAT DE L'ALT EMPORDÀ

Tal com també se n'ha fet ressó la premsa de les comarques gironines, hem de confirmar que al llarg del darrer mes de novembre es va produir la definitiva adhesió de l'Ajuntament de l'Escala a la Mancomunitat de l'Alt Empordà.

Si el setembre era l'Ajuntament de Roses el que s'hi adheria, el mes passat ho feien el de Castelló d'Empúries i el de l'Escala, com hem significat en titulars.

D'aquesta manera, la Mancomunitat ja compta amb els municipis més importants de la comarca, com Figueres, la Jonquera, Llançà, a més d'alguns municipis més petits i de menys rellevància, i les darreres poblacions incorporades.

Precisament, la capital de l'Alt Empordà, Figueres, i aquestes tres, Castelló d'Empúries, Roses i l'Escala tenen com a objectiu comú la construcció de l'abocador controlat d'escombraries que definitivament s'emplaçarà en el terme municipal de Pedret i Marçà.

De moment, l'acord dels ajuntaments de Castelló d'Empúries i l'Escala d'adherir-se a la Mancomunitat ja ha aparegut en el Butlletí Oficial de la Província, exposat al públic per espai d'un mes per si algú volgués formular qualsevol al·legació.

ADJUDICACIÓ DE LES OBRES DE LA 1ª FASE DE «CLIMATITZACIÓ DE LA CASA CONSISTORIAL»

En la sessió ordinària del proppassat 19 de novembre, entre d'altres acords d'urbanisme, ateses les quatre rèpliques presentades per a la contractació de l'obra «Climatització de la Casa Consistorial 1ª fase», es decidí per unanimitat d'adjudicar l'obra a l'empresa «Sayto S. A.», que presentà un pressupost de 12.119.973 ptes., en ésser considerada com l'oferta més avantatjosa per a la Corporació.

COL·LOCACIÓ DE TELA METÀL·LICA A LA PLATJA DE RIELLS

En el Ple Municipal de 13 de novembre s'aprovà l'adquisició de 400 metres de tela metàl·lica per col·locar a la platja de Riells, per un import de 114.000 pessetes.

I fa pocs dies que el projecte ja s'ha portat a terme com hem tingut ocasió de comprovar.

Al respecte, llegim en el diari «Los Sitios» una informació en la qual posa de manifest el pla de regeneració de platges del Ministeri d'Obres Públiques. En relació a l'Escala, el comentari hi dedica unes línies i que, com que guarden relació amb la present notícia, les reproduïm textualment:

«Una altra de les zones on també s'ha treballat de valent és la platja de Riells a l'Escala. En aquests moments, l'Ajuntament l'està condicionant després que durant tot l'any s'hi fes una operació especial de regeneració que ha permès ampliar el seu espai en uns cinquanta metres més. A part, aquest any s'hi farà una experiència nova a l'Estat espanyol consistent en instal·lar-hi una tanca de plàstic que reté la sorra que les onades envien a la platja. Aquesta experiència es va fer l'any passat a la zona d'Empúria-brava, però les tempestes varen malmenar una part de la tanca feta amb fusta»

APROVACIÓ DE SUBVENCIONS

En el mateix Ple Municipal, s'acordà acceptar les subvencions següents:

— 150.000 ptes. de la Diputació Provincial pel Pla d'Ajudes per a Ensenyament Permanent d'Adults 1986.

— Per despeses de funcionament dels Serveis Educatius d'assessorament i orientació psicopedagògica en el Municipi de l'Escala durant l'any 1986, també de la Diputació Provincial.

— 400.000 ptes. del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per Ensenyament Permanent d'Adults 1986.

— 247.000 ptes. de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya pel concepte de manteniment del taller ocupacional de jardineria.

AJUNTAMENT DE L'ESCALA
POLICIA MUNICIPAL

Relació dels serveis prestats durant els mesos de setembre i octubre per aquest servei de Policia Municipal

Intervenció	Quantitat
Aldarulls a la via pública	9 / 7
Aldarulls entre veïns	- / 2
Aldarulls entre família	- / -
Accidents de circulació sense ferits	12 / 3
Accidents de circulació amb ferits	4 / 1
Accidents de circulació amb víctimes mortals	- / -
Localització de persones perdudes	2 / 1
Localització de domicilis, hotels, pensions, etc.	25 / 16
Informacions vàries via telefònica	80 / 77
Informacions de les patrulles en servei a la població i terme	200 / 42

Recuperació vehicles turismes	1 / 2
Recuperació motocicletes	4 / 7
Recuperació ciclomotors i bicicletes	1 / 2
Detencions per robatori a la propietat	8 / -
Detencions per robatori a l'interior de turismes	- / -
Altres detencions	9 / 6
Traslats amb la patrulla d'auxili	16 / 19
Serveis metges	119 / 69
Serveis farmàcia	34 / 22
Trobada d'objectes a la via pública	12 / 3
Ajut en incendis	2 / 1
Regulació de la circulació en hores	68 / 32
Salvaments	- / -
Ajuts a transeünts necessitats	4 / 3
Escàndol públic (exhibicionistes, banyistes sense roba, etc.)	- / -
Atemptats a agents de l'Autoritat	- / -
Denúncies pel Codi de la circulació	36 / 17
Denúncies per les Ordenances Municipals	- / 2

ESPORT i LLEURE Vili-Gran

FUTBOL

Resultats del mes de novembre

BENJAMINS

dia 2	Bellcaire - L'Escala	5-4
dia 9	L'Escala - La Salle F.	4-1
dia 16	L'Escala - Esplais	15-0
dia 23	P. Unionista - L'Escala	2-2
dia 30	L'Escala - Lledó	7-1

ALEVINS

dia 2	L'Escala - Guixols	10-0
dia 9	L'Escala - Torroella	3-1
dia 16	Cristinenc - L'Escala	0-3
dia 23	L'Escala - Sant Antoni	3-1
dia 30	Pals - L'Escala	0-5

INFANTILS

dia 2	Vilabertran - L'Escala	0-2
dia 16	L'Escala - At. Olot	1-0
dia 23	Palafugell - L'Escala	3-2
dia 30	L'Escala - Bons Aires	1-4

JUVENILS

dia 2	L'Escala - Anglès	0-5
dia 16	Farners - L'Escala	7-1
dia 23	L'Escala - La Salle G.	3-7
dia 30	Sàbat - L'Escala	2-2

3.ª REGIONAL

dia 2	L'Escala - Sant Miquel	2-1
dia 16	Camallera - L'Escala	3-2
dia 23	L'Escala - Calonge	5-2
dia 30	Sauleda - L'Escala	2-1

1.ª REGIONAL

dia 2	Cassà - L'Escala	1-3
dia 16	L'Escala - Montagut	4-2
dia 23	Borrassà - L'Escala	2-1
dia 30	L'Escala - Palafrugell	3-4

(la data lliure del dia 9 el primer equip va anar a Torroella de Montgrí a jugar un partit amistós que va acabar amb empat a 4 gols).

L'Escalenc del mes passat publicava una nota del F.C. L'Escala, en la qual es dia que, durant les properes festes nadalenques, tindria lloc una exposició de fotografies i trofeus, amb motiu del 75è aniversari de la fundació del Club.

De moment aquesta exposició ha estat ajornada.

Tan aviat com s'hagi decidit lloc i data de celebració, ens plaurà fer-vos-ho saber.

TENNIS TAULA

El diumenge 23 de novembre va donar inici la lliga nacional de segona divisió grup parell de la zona nord, en la qual el Club Tennis Taula CER Anxoves L'Escala va guanyar de forma clara i contundent al Foment Cassanenc per 5 a 0 en el primer partit, amb dos punts de Joan Carles Fajardo, dos de Ricard Palau i un de Joan Sues.

Els dos propers partits són els següents:

7 desembre: CER Anxoves l'Escala - Zatikatzaleak (Bilbao)

21 desembre: Vilanovenc (Lleida) - CER Anxoves l'Escala.

Encara per jugar en el moment de lliurar aquest comentari, parlarem d'aquests partits el proper mes.

En relació a la lliga provincial de primeres, també es domina amb una claretat absoluta i sense el més mínim problema per a revalidar un any més el provincial de primeres.

Havent-se jugat ja la primera volta, aquestes han estat els resultats:

- TT Olot 1 - CER Anxoves l'Escala 5 (Fajardo 2, JL. Cortal 2, Sues 1)
- FC Bàscara 2 - CER Anxoves l'Escala 5 (Palau 3, JL. Cortal 1, Mas 1)
- CER Anxoves l'Escala 5 - TT Palafrugell 1 (Sues 2, Fajardo 2, J.M.ª Guanter 1)
- CER Anxoves l'Escala 5 21 - Canvi 5 3 (Sues 3, Palau 2, J.M.ª Guanter 0)
- Foment La Bisbal 1 - CER Anxoves l'Escala 5 (F. Guanter 2, Mas 2, Escat 1)
- CER Anxoves l'Escala 5 - Cassanenc 0 (Palau 2, Fajardo 2, Sues 1)

També a primers d'aquest mes comencen el provincial de terceres -integrat bàsicament pels infantils que comencen- i el provincial juvenil. Sobre els primers resultats dels nostres equips en aquestes dues categories, en parlarem el mes vinent, esperant, a la vegada, donar resultats favorables de la marxa del primer equip a la lliga nacional.

FELIX GUANTER

SARDANES

En ple estiu de Sant Martí tenia lloc la ballada a la Plaça Major de Sant Martí d'Empúries, el diumenge dia 9 de novembre, a la tarda, amb la col·laboració musical de la cobla **Ciutat de Girona**. Al matí després de la missa solemne, cantada per la Coral Polifònica de Girona, va celebrar-se un concert, dins la mateixa Església Parroquial, a càrrec d'aquesta Entitat Gironina. L'audició corresponent a aquest mes de desembre es programada pel dia de Sant Esteve, al migdia, amb el sorteig del monumental tortell, comptant amb la participació de la cobla **Foment de la Sardana** de Torroella de Montgrí. Ja ha sortit la publicitat convidant, a tots els que vulguin aprendre a ballar i comptar sardanes, a participar al XVIIIè curset d'ensenyament que organitza l'Agrupació Sardanista «Avi Xaxu» i que ha de tenir lloc tots els divendres de 7 a 8 del vespre al Col·legi Públic Empúries, donant començament el dia 9 de gener de 1.987.

PENYA BLAUGRANA DE L'ESCALA I COMARCA

El divendres dia 28 de novembre, en un sopar que va aplegar una cinquantena de comensals, al qual assistiren els senyors **Casaus i Casals**, amb les seves respectives esposes, en representació del F.C. Barcelona, la Penya Blaugrana de l'Escala i Comarca, celebrava el setè aniversari de la fundació.

La Penya ha organitzat per aquest mes l'anada a Pamplona, el dia 6, amb motiu del partit que el Barça ha de jugar amb Osasuna, així com l'acostumada excursió a Barcelona, que sol portar-se a terme tots els anys en el curs de les vacances escolars nadalenques, per tal de visitar les instal·lacions del F.C. Barcelona, sortida prevista pel dia 30, d'aquest desembre.

II MARXA DEL JOVE

Amb sortida a 2/4 de nou del matí de la Platja, va tenir lloc el diumenge dia 30 de novembre una marxa, sota l'organització de la **Comissió del Jovent del C.E.R.** i el **Patronat Municipal de l'Esport** (organitzadors que volen remarcar i alhora agrair la col·laboració de la Policia Municipal i de tots els que varen cooperar desinteressadament). El recorregut fou de 18 quilòmetres cap a Riells, Montgó, Mas Sec, Mas Dunes, Mas Cremat, Casa Nova, Muntanya del Pastor i tornada a l'Escala. Els participants foren 68, amb **Zacaries Hurtado** amb 60 anys, com a més gran i com a més joves hi hagueren 5 inscrits de 8 anys. Quan als primers classificats, foren aquests: Guanyador **Joan del Rio** de l'Escala, de 24 anys, amb un temps de 1 h. 14' 18". Segon **Josep Duran**, de 26 anys, amb 1 h. 19' 11" i tercer **Joan Llop** de l'Escala, de 12 anys, amb 1 h. 23'. Pel que fa a la categoria femenina, la primera en arribar fou **Gloria Amodeo**, de l'Escala, 17 anys, que ho feia en 13è lloc amb 1 h. 35', segona **Carne Llerena** de Salt, de 36 anys, 21è lloc, amb 1 h. 46' i tercera **Gemma Duran** de Viladamat, 14 anys, 28è lloc, amb el temps de 2 hores.

NOTA INFORMATIVA SOBRE LA TELEVISIÓ PER CABLE

L'Ajuntament Ple, en sessió celebrada el dia 30 de setembre passat, va aprovar una nova taxa per a la connexió de la televisió per cable, la qual començarà a regir a partir del 1 de gener de 1.987.

Aquesta taxa de connexió serà de 12.000 ptes. Les persones interessades en connectar la televisió per cable, en un futur proper, tenen l'oportunitat de fer-ho fins a final d'any per la mateixa quantitat actual, que és de 8.000 ptes. estalviant-se d'aquesta manera uns diners.

CICLISME

La Penya Ciclista de l'Escala te anunciada una **marxa cicloturista de cent quilòmetres**, amb el recorregut de l'Escala a Albanyà i tornada, pel diumenge dia 14 de desembre. La sortida ha de ser a 2/4 de 9 del matí de l'Avinguda Ave Maria, davant el Bar Pescall.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

NAIXEMENTS

- 11-09 Gerard Salart i Font, fill de Frederic i Maria Dolors.
- 13-09 Cristian Espada i Valenzuela, fill de Francesc i Amàlia.
- 20-09 Clàudia De Cruz i Blanch, filla de Joan-Carles i Núria.
- 25-09 Lluís Pulgar i Ruiz, fill d'Andreu i Maria.
- 4-10 Daniel Prieto i López, fill d'Albert i Maria-Miracle.
- 8-10 Lídia Grabulosa i Gàmez, filla de Josep M.^a i Teresa.
- 12-10 Héctor Florin i Adam, fill de Josep-Andreu i Maria Dolors.
- 6-11 Ester Figueras i Sala, filla de Francesc-Xavier i Núria.
- 15-11 Anna Pretel i Ballesta, filla de Lluís i Maria Carme.

MATRIMONIS

- 27-09 Gabriel Perez i Cara amb Inès Brugués i Rodriguez.
- 27-09 Enric Torres i Donat amb Maria del Roser i Palahí.
- 4-10 Joan Puignau i Planas amb Maria Carme De cruz i Arranz.
- 11-10 Jordi Bech i Busquets amb Laura Moriscot i Racimo.
- 18-10 Lluís Castañé i Quintana amb Anna Maria Brunsó i Magret.
- 29-11 Antoni Montesinos i Gomera amb M.ª Immaculada Del Moral i Bustos.

DEFUNCIONS

- 8-09 Robert Louis Antoine.
- 19-09 Glòria Rustullet i Bolasell.
- 8-10 Ivon Gilbert Delhayé
- 8-10 Miquel Roig i Mateu
- 16-10 Magdalena Comas i Batlle
- 25-10 Jaume Paltré i Sureda.
- 25-10 Angela Llop i Alepuz
- 30-10 Joan Esparch i Lleopard
- 2-11 Delfi Amer i Bagué.

Informem també que la taxa de manteniment no va ser modificada i continuarà per l'any vinent la mateixa que l'any 1.986, és a dir, 2.000 ptes.

L'Escala, 30 d'octubre de 1.986

L'ALCALDE

REFRANYS DE MAR

- L'aigua que avall vol anar, cap al mar es farà.
- Si els taurons al vaixell fan escolta, és que ensumen carn morta.

CÀPSULES D'HUMOR

- El que no frena tan prompte veu un cotxe de policia de tràfic és perquè ja deu estar parat. (G. S.).
- Allò que hom anomena «sufocació» prop de les clavegueres pudents, esdevé «ambient» en les discoteques. (Nuggets).

ACUDITS

- Un peix d'aquàrium, desesperat de la seva reclosa existència, decideix de suïcidar-se: agafa una butllofa d'aire, se la penja al coll, i salta.
- Mort d'un home que en vida era un gandulàs. La seva viuda posa les cendres del seu ex-marit en un rellotge de sorra i diu: «Au, ara treballa, vagarro!»

GASTRONOMIA

OUS FARCITS AMB ANXOVES. Per a 4 persones.
Preparació: 25 minuts. Cocció: 10 minuts.

- Ingredients: 4 ous
50 gr. de mantega
uns 14 filets d'anxova
3 cullarades (sopa) de crema de llet
8 olives sevillanes
enciam-lletuga / julivert / una miqueta de sal.

Els ous, durs i esclofollats; partiu-los en dues parts longitudinals i retireu-ne els rovells sense fer malbé les clares. Reduïu 6 anxoves (6 filets) en bocinets o en «puré» si teniu «mixer»; feu-ne una pasta amb els rovells, la mantega i la crema; saleu-la si cal i ompliu-ne els buits dels ous; al cim hi enrotlleu un filet d'anxova i al centre una oliva. Presenteu-ho damunt d'unes fulles de lletuga. Espargiu-hi julivert. Servir fresc.

CONSELLS DOMÈSTICS

- Una cremada no deixarà cicatriu si la cobriu immediatament amb una fulla de col ben neta; manteniu-la amb una bena.
- No tireu les capsas de betum endurit; aquest encara podrà servir si hi tireu unes gotes de llet bullint; però heu d'utilitzar aquest betum tot seguit.

NO DIGUEU:

Cinturón
Círcul

Cirugia
Cisne
Cissanya
Cita

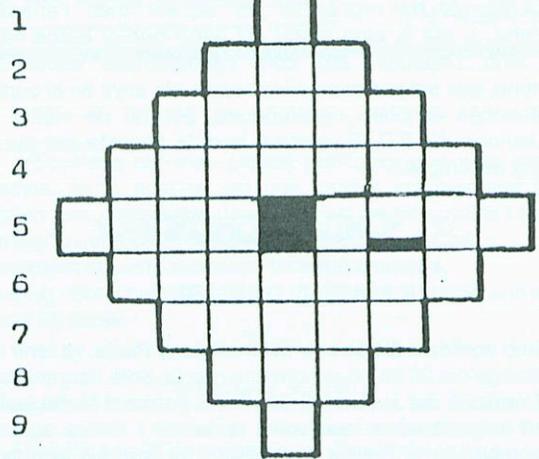
Claro!
Claro
Clavijas
Clavijero
Clero
Cloaca

DIGUEU:

Cinturó
Cercle (rodona)
Circ (espectacle)
Cirurgia
Cigne
Jull / Zitzània
Citació (d'un escrit, etc.)
Cita (trobament)

Es clar!
Clariana
Clavilles
Claviller
Clerencia, clergat, clericat
Claveguera

1 2 3 4 5 6 7 8 9

MOTS ENCREUATS N.º 18

HORIZONTALS:

- 1.— Símbol del fòsfor.
- 2.— Cadascuna de les 12 parts de l'any.
- 3.— Fulla verda de la flor.
- 4.— Part acolorida de la flor.
- 5.— En femení, el cap del bestiar més covard. Terme infantil que significa àvia.
- 6.— Nom vulgar de l'aigua perfumada.
- 7.— Al revés, fulla de color de la flor.
- 8.— Assumpte de que es tracta.
- 9.— Símbol del nitrogen.

VERTICALS:

- 1.— Mil en xifres romanes.
- 2.— Privat del sentit de la vista.
- 3.— Part sortint al peu d'una paret.
- 4.— Al revés, tirarem les xarxes al mar.
- 5.— Al revés, sigles organització del petroli. Sigles de l'Organització Tractat Atlàntic Nord.
- 6.— Mines de sal gemma.
- 7.— Al revés, planta hortícola. Al revés, lletra grega.
- 8.— Vocals.
- 9.— Vocal.

SOLUCIÓ MOLTS ENCREUATS N.º 17

HORIZONTALS:

- 1.— M.
- 2.— Cim.
- 3.— Manar.
- 4.— Refinar.
- 5.— Aire.
- 6.— Nata.
- 7.— Falca.
- 8.— Res.
- 9.— S.

VERTICALS:

- 1.— A.
- 2.— Rin.
- 3.— meraF.
- 4.— Cafetar.
- 5.— Mini.
- 6.— Maniacs.
- 7.— Raspa.
- 8.— Ria.
- 9.— S.

NOVEMBRE 1986

Temperatura Màxima 20°5 C.
Temperatura Mínima 5° C.
Temperatura Mitjana 13°8 C.
Oscil.lació Extrema 12°5 C.
Oscil.lació Mitjana 7°8 C.

Dies de Pluja 6
Litres recollits 14'8 l.

Precipitació Màx. dia 4'4 l.
Grops 1

Tramuntana NNW 7 dies
Provençal NNE 1 dia
Gregal NE 1 dia
Llevant E 2 dies
Garbí SW 5 dies
Vents variables 14 dies

GEOGRAFIA LOCAL (VI)
HIDROGRAFIA

Antigament, el terme municipal de L'Escala comptava amb dos rius prou importants: El Fluvià, que desembocava a la platja del Riuet d'Empúries i el Ter a la platja de la Vaixella. Aquests dos rius foren desviats i des del moment es transformà la costa empurritana.

En l'actualitat, el terme compta amb dues rieres: El riu Fluvià Vell o Riuet i el rec Ter Vell.

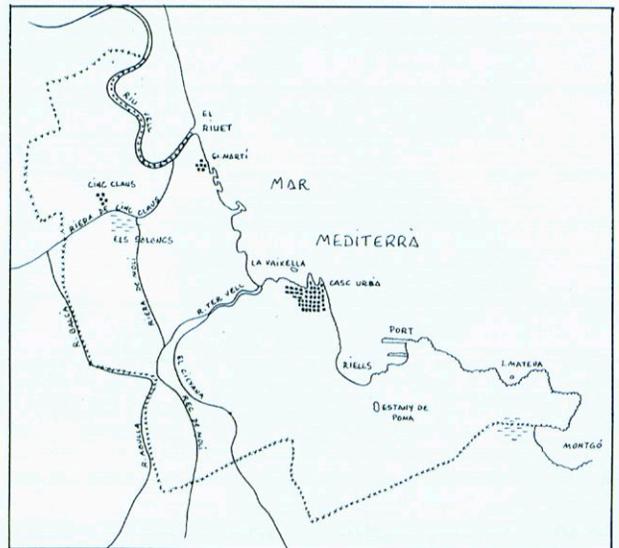
El riu Fluvià Vell o Riuet neix als ullals de Pelacals i desemboca a la platja del Riuet al nord del municipi després de fer de límit municipal amb Sant Pescador. Prop la desembocadura, rep la riera de Cinc Claus provinent de Verges d'escurrialles del Ter. A la vegada, aquest ullal, rep la riera Balcà (fa de límit municipal amb Albons) i l'Agulla, provinents de Bellcaire i també d'escurrialles del Ter.

El rec Ter Vell desemboca a la Vaixella després de rebre prop del Molí, el Cinyana i el Rec de Molí o canal Sentmenat. (Antigament aquest canat anava a desembocar a l'ullal de Cinc Claus, del qual queda encara una petita riera).

El Cinyana procedeix d'escurrialles de Sobrestany (Fou l'any 1.721 quan un ciutadà barceloní va fer aquesta riera buidant l'estany de Bellcaire). El rec

de Molí neix a la presa de Colomers i fa anar els molins de Jafre, Verges, Bellcaire i l'Escala (el primer que funcionà d'aquests indrets).

Referent als aiguamolls, una gran part del nord i del sud del municipi era ocupada per estanys, resta d'un llac interior i que desaparegué amb els sediments del Muga i Fluvià. D'aquestes zones embassades de poca fondària o aiguamolls encara en queden restes al nord: els Salancs, aiguamolls entre Sant Martí i Cinc Claus. Al sud: l'estany de Poma, entre els Riells i el Puig Sec, i el de Montgó ja dessecat.

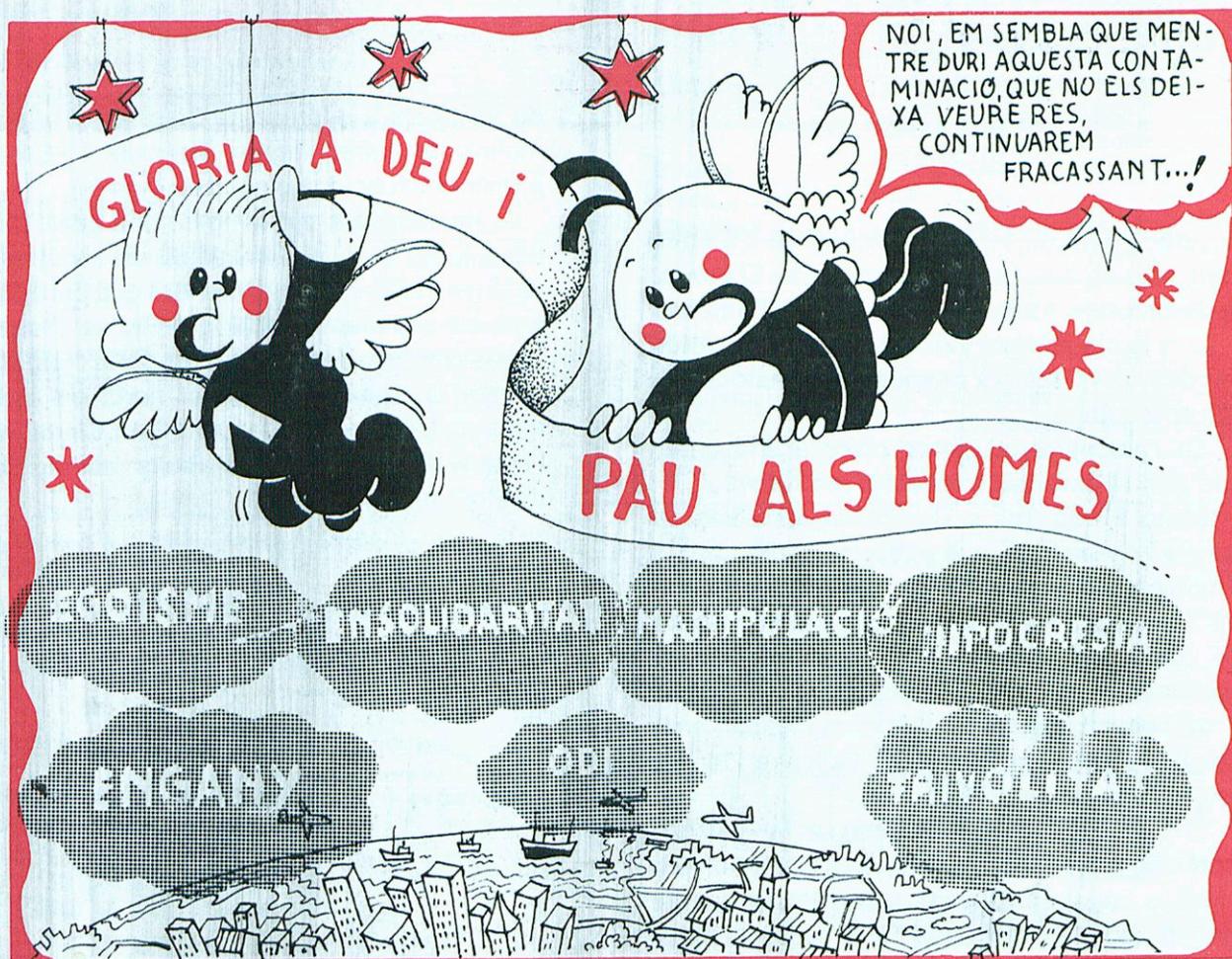

QUAN ÉREM INFANTS

ANY 1955

A & A en ... NADAL ⁸⁶

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA Nº 57

